



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Ryby a soudkyní JUDr. Ludmily Sandnerové a Mgr. Ivety Postulkové ve věci

žalobce: **Z. Y., nar. XXX,**
státní příslušnost XXX, t.č. neznámého pobytu,
zastoupeného opatrovníkem Mgr. Davidem Netušilem, advokátem,
sídlem Politických vězňů 911/8, 110 00 Praha 1 jako opatrovníkem,
proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra - Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1643/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 3. 2017, č. j. MV-108275-4/SO-2015,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci se přiznává odměna ve výši 8 228 Kč.

Odůvodnění:

1. Podanou žalobou se žalobce u Městského soudu v Praze domáhá zrušení rozhodnutí Ministerstva vnitra - Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 10. 3. 2017, č. j. MV-108275-4/SO-2015, kterým žalovaný potvrdil usnesení Ministerstva vnitra ze dne 23. 6. 2015, č. j. OAM-17926-3/DP-2015. Tímto usnesením bylo zastaveno správní řízení o

žádosti žalobce o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání podle § 169 odst. 8 písm. d) č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), neboť žalobce podal na území žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu v době, kdy k tomu nebyl oprávněn.

2. V podané žalobě žalobce nesouhlasil s prvostupňovým orgánem, že podal svou žádost v době, kdy k tomu nebyl oprávněn. Blíže žalobce uvedl, že před podáním žádosti pobýval v ČR na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání - OSVČ a to s platností od 1. 7. 2013 do 30. 6. 2015. Žádost podal dne 18. 6. 2015, jak vyplývá z poštovního podacího lístku. Prvostupňový orgán však tvrdí, že žádost měla být podána nejpozději dne 17. 6. 2015. K podanému odvolání žalobce přiložil lékařskou zprávu, dle které se léčil ve dnech 12. 6. 2015 – 18. 6. 2015 střevním onemocněním, bral antibiotika, měl teplotu, zvracel a měl průjem; v tu dobu nemohl vycházet z domu. Dne 18. 6. 2015 bylo žalobci lépe, proto tohoto dne jsem poslal poštou svou žádost o prodloužení platnosti povolení (viz poštovní podací lístek). Následujícího dne mu lékařka vystavila lékařskou zprávu.
3. Námitky žalobce jsou následující:
4. Žalobce namítá, že ust. § 47 odst 1 zákona o pobytu cizinců neukládá žalobci povinnost ihned s podáním žádosti přiložit potvrzení odůvodňující zpoždění podání.
5. Dále žalobce upozorňuje, že připojil k odvolání lékařskou zprávu, dle které ve dnech 12. 6. 2015 – 18. 6. 2015 se léčil střevním onemocněním, žalovaný k tomu však nepřihlédl s poukazem na zásadu koncentrace řízení podle § 82 odst. 4 správního řádu. Tento postup považuje žalobce za nesprávný, neboť o koncentraci řízení nebyl prvostupňovým orgánem poučen. Žalobce připomíná poučovací povinnost podle ust § 4 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), kdy správní orgán poskytne dotčené osobě v souvislosti se svým úkonem přiměřené poučení o jejich právech a povinnostech, je-li to vzhledem k povaze úkonu a osobním poměrům dotčené osoby potřebné. Tím, že prvostupňový orgán žalobce nepoučil o koncentraci řízení nesplnil svou poučovací povinnost dle ust § 4 odst 2 správního řádu, což zakládá podstatnou vadu řízení, neboť žalobce je cizinec neznalý zdejšího práva, neumí český jazyk a je v tíživé sociální situaci.
6. V souvislosti s uvedeným žalobce poukázal i na zásadu součinnosti obsaženou v § 4 odst 1 a 4 správního řádu, tedy povinnost správního orgánu dotčeným osobám vycházet vstřícně a povinnost umožnit jim uplatňovat jejich práva a oprávněné zájmy a dále na zásadu legitimního očekávání stanovenou v § 2 odst 4 správního řádu, kdy s ohledem na praxi prvostupňového orgánu lze předpokládat, že žalobci budou vady před vydáním rozhodnutí sděleny; nadto žalobce upozorňuje, že v mezidobí došlo ke změně právní úpravy.
7. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné. Odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, kde je skutkový stav a průběh správního řízení od podání žádosti do vydání pravomocného rozhodnutí dostatečně popsán. K námitce ohledně tvrzení, že žalobci ust. § 47 odst. 1 zákona o pobytu cizinců neukládá povinnost ihned s podáním žádosti přiložit potvrzení odůvodňující zpoždění podání žádosti, žalovaný uvádí, že žalobce lékařskou zprávu doložil až dne 29. 6. 2015 spolu s podaným odvoláním, ačkoliv jí disponoval již dne 19. 6. 2016; z tohoto důvodu k

doloženému lékařskému potvrzení nelze přihlídnout s ohledem na zásadu koncentrace uvedenou v § 82 odst. 4 správního řádu.

8. K domněnce žalobce, že by měl správní orgán účastníky řízení na základě § 4 odst. 2 správního řádu speciálně poučovat o možnosti uplatnění koncentrace řízení, žalovaný odkazuje na právní zásadu neznalost zákona neomlouvá „*ignorantia iuris non excusat*“, a konstatuje, že prvostupňový orgán o těchto skutečnostech není povinen účastníka řízení poučit. Nadto žalobce si mohl k ochraně svých práv a oprávněných zájmů zvolit zmocněného zástupce.
9. Ohledně poukazu žalobce na porušení ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu: „*nestanoví-li zákon jinak, musí být účastníkům před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí (...)*“, žalovaný upozorňuje, že rozhodnutí o zastavení řízení má povahu rozhodnutí procesního a nikoli rozhodnutí ve věci samé. Prvostupňový orgán proto postupoval v souladu se zákonem, neboť neměl povinnost vyzvat žalobce k vyjádření k podkladům rozhodnutí před jeho vydáním. Podle žalovaného bylo rozhodováno i v souladu s ustanoveními § 4 odst. 1 a 4 a § 2 odst. 4 správního řádu.
10. V posuzovaném případě předmětnou žádost podal žalobce v době, kdy k tomu již nebyl oprávněn. Zákonodárce v § 47 odst. 1 zákona o pobytu cizinců jasně stanovil, kdy je účastník řízení povinen podat žádost o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu, a správní orgán nemá možnost jakékoliv diskrece, neboť by jednal v rozporu s § 2 odst. 2 správního řádu. Dodržení zákonem stanovené lhůty k podání žádosti je tak odpovědností účastníka řízení a prvostupňový správní orgán neměl povinnost účastníka řízení vyzývat k odstranění vad žádosti, neboť ta nebyla podána včas. Upozornění žalobce, že došlo ke změnám zákona o pobytu cizinců, konkrétně § 47 odst. 1 tohoto zákona, je irelevantní, neboť podmínky pro podání žádosti k prodloužení doby platnosti povolení dlouhodobého pobytu žalobce se posuzují ke dni podání této žádosti.
11. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“), a vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
12. U ústního jednání dne 18. května 2021 zástupce žalobce setrval na všech žalobních námitkách, zdůraznil, že napadené rozhodnutí je projevem přepjatého formalismu, když onemocnění žalobce bylo řádně doloženo. S ohledem na uvedené navrhl zrušení obou napadených rozhodnutí. Žalovaný se k jednání nedostavil.
13. Ze správního spisu vyplývají tyto relevantní skutečnosti:
14. Z cizinecké evidence vyplývá, že žalobci byl na území České republiky povolen dlouhodobý pobyt za účelem podnikání, a to s platností od 1. 7. 2013 do 30. 6. 2015.
15. Dne 18. 6. 2015 podal žalobce žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání.
16. Dne 23. 6. 2015 vydal prvostupňový orgán usnesení č. j. OAM-17926-3/DP-2015, jímž řízení zastavil, neboť dospěl k závěru, že jsou splněny podmínky pro zastavení řízení o této žádosti v souladu s § 169 odst. 8 písm. d) zákona o pobytu cizinců, protože žalobce podal předmětnou žádost v době, kdy k tomu již nebyl oprávněn.

17. Dne 29. 6. 2015 podal žalobce proti předmětnému usnesení odvolání, k němuž připojil platební výměr na daň z příjmů fyzických osob za zdaňovací období 2014, potvrzení finančního úřadu o neexistenci daňových nedoplatků ke dni 12. 6. 2015, výzvu živnostenského úřadu ze dne 24. 6. 2015 k odstranění nedostatků a lékařskou zprávu ze dne 19. 6. 2015 vystavenou MUDr. J. K., v níž je uvedeno, že byl vyšetřen a léčen od 12. 6. 2015 do 18. 6. 2015 pro střevní onemocnění s teplotami, musel ležet a užívat střevní antibiotika. V odvolání uvedl žalobce, že z přiložené lékařské zprávy vyplývá, že se od 12. 6. 2015 do 18. 6. 2015 léčil se střevním onemocněním, bral antibiotika, měl teplotu, zvracel a měl průjem, tudíž ležel doma a nemohl vycházet. Dne 18. 5. 2015 poslal žádost o prodloužení doby platnosti povolení a dne 19. 6. 2015 navštívil lékařku, která mu vystavila lékařskou zprávu. Žádost podal tedy včas, neboť ji podal hned toho dne, kdy odpadly důvody na jeho vůli nezávislé (nemoc). Na závěr uvádí, že v České republice žije již delší dobu, živí se poctivou prací, je bezúhonný člověk a nikdy neměl problém se zákonem.
18. Odvolání žalobce zamítl žalovaný napadeným rozhodnutím dne 10. 3. 2017, v němž mimo jiné uvedl, že žadatel podal dne 18. 6. 2015 žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání, avšak již po uplynutí zákonné lhůty, která pro podání předmětné žádosti uplynula dne 17. 6. 2015. K tomu žalovaný dodal, že pokud by žadateli ve včasné podání žádosti zabránily důvody na jeho vůli nezávislé, byl by oprávněn ji podat do 3 pracovních dnů po zániku těchto důvodů. Žalovaný dále konstatoval, že až k odvolání doložil lékařskou zprávu ze dne 19. 6. 2015 vystavenou MUDr. J. K., ve které je uvedeno, že byl účastník řízení vyšetřen a léčen od 12. 6. 2015 do 18. 6. 2015 pro střevní onemocnění. K předmětné lékařské zprávě žalovaný uvedl, že pokud účastník řízení v podání žádosti ve lhůtě bránil důvody na jeho vůli nezávislé, byl oprávněn dle § 47 odst. 1 zákona o pobytu cizinců podat tuto žádost do 3 pracovních dnů po zániku těchto důvodů a tuto skutečnost doložit nějakým dokladem, který by tvrzení účastníka řízení potvrdil. Ze spisového materiálu však vyplývá, že účastník řízení se při podání žádosti nezmínil o žádných zdravotních problémech, které by mu bránily ve včasné podání žádosti, a až do vydání napadeného usnesení nedoložil žádné lékařské potvrzení, ze kterého by vyplývalo, že mu ve včasné podání žádosti bránily důvody na jeho vůli nezávislé. Nadto z přiložené lékařské zprávy vyplývá, že jí účastník řízení disponoval již druhý den po podání své žádosti, jelikož byla vydána dne 19. 6. 2015, avšak doložil ji až dne 29. 6. 2015 spolu s podaným odvoláním. S poukazem na ust. § 82 odst. 4 správního řádu žalovaný konstatoval, že k přiloženému lékařskému potvrzení nelze přihlídnout s ohledem na zásadu koncentrace řízení. Uplatnění zásady koncentrace v odvolacím řízení vyplývá ze skutečnosti, že správní řízení se má odehrávat zásadně na prvním stupni. Je vyloučeno, aby účastník řízení uplatňoval v odvolání či v průběhu odvolacího řízení i takové skutečnosti a důkazy, o kterých věděl již v průběhu řízení na prvním stupni a mohl je bez potíží uplatnit. Žalovaný dodal, že žadatel neuvedl žádné relevantní důvody, které by mu bránily v doložení lékařské zprávy ze dne 19. 6. 2015 již v řízení před prvostupňovým orgánem.
19. Městský soud v Praze neshledal žalobu důvodnou.
20. Podle § 44a odst. 3 věty druhé zákona o pobytu cizinců *"Na prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu se § 35 odst. 2 a 3, § 36. § 46 odst. 3.7 a 8 a § 47 vztahuje obdobně."*
21. Podle § 47 odst. 1 zákona o pobytu cizinců *„Žádost o povolení k dlouhodobému pobytu je cizinec povinen podat nejdříve 90 a nejpozději 14 dnů před uplynutím platnosti víza k pobytu nad 90 dnů. V případě, že podání žádosti ve lhůtě podle předchozí věty zabránil důvody na jeho vůli nezávislé, může ji podat později.“*

cizince nezávislé, je cizinec oprávněn tuto žádost podat do 3 pracovních dnů po zániku těchto důvodů; vízum se do doby zániku tohoto oprávnění považuje za platné.“

22. Podle § 169 odst. 8 písm. d) zákona o pobytu cizinců „*Usnesením se také zastaví řízení o žádosti, jestliže cizinec podal žádost o prodloužení doby pobytu na vízum k pobytu nad 90 dnů žádost o povolení k dlouhodobému pobytu nebo žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu v čase, kdy k tomu není oprávněn.*“
23. Dle § 82 odst. 4 správního řádu „*K novým skutečnostem a k návrhům na provedení nových důkazů, uvedeným v odvolání nebo v průběhu odvolacího řízení, se přihlédne jen tehdy, jde-li o takové skutečnosti nebo důkazy, které účastník nemohl uplatnit dříve. Namítá-li účastník, že mu nebylo umožněno učinit v řízení v prvním stupni určitý úkon, musí být tento úkon učiněn spolu s odvoláním.*“
24. Žalobce namítá, že ust. § 47 odst 1 zákona o pobytu cizinců neukládá žalobci povinnost ihned s podáním žádosti přiložit potvrzení odůvodňující zpoždění podání. I když výše citované ust. § 47 odst 1 zákona o pobytu cizinců neukládá žalobci výslovně povinnost k podání žádosti připojit potvrzení odůvodňující zpoždění podání, nebylo by racionální, pokud by žalobce se sdělením důvodu zpoždění podání, včetně jeho doložení, otálel a čekal až prvostupňový orgán rozhodne a poté až v rámci odvolacího řízení zpochybnil zákonnost prvostupňového rozhodnutí tím, že v odvolání sdělí odvolacímu orgánu novou skutečnost, a sice, že žadatel měl důvod podat žádost po zákonem stanovené lhůtě, tedy opožděně. Právě takovému iracionálnímu prodlužování správního řízení brání ust. § 82 odst. 4 správního řádu.
25. Ze správního spisu i z žaloby samotné jednoznačně vyplývá, že předmětné lékařské potvrzení bylo podáno až v rámci odvolacího řízení společně s odvoláním proti rozhodnutí orgánu prvního stupně. Vzhledem k tomu, že žalobce lékařské potvrzení měl v dispozici již v průběhu řízení před prvostupňovým orgánem, nejednalo se při podání odvolání o novou skutečnost, kterou nemohl uplatnit dříve. S ohledem na dikci ustanovení § 82 odst. 4 správního řádu tedy žalovaný nemohl přihlédnout k této skutečnosti, předmětný důkaz provést, a to právě s ohledem na zásadu koncentrace řízení. Soud připomíná, že v posuzované věci se jednalo o řízení o žádosti a že žalobce neuvádí a nikdy v minulosti neuváděl ani neprokazoval, že předmětné potvrzení, nemohl doložit dříve než v řízení odvolacím. Žalobce tudíž neuvádí a neproazuje žádné zákonem předvídané skutečnosti, které by umožňovaly prolomit v posuzované věci koncentrační zásadu. S ohledem na uvedené je i výtky žalobce, že nebyl o koncentrační zásadě poučen, zcela irelevantní, neboť správní orgány samy o sobě nemohou předvídat a předjímat skutečnosti, jež jim nemohou být známy, pokud jim je žadatel sám nesdělí.
26. Pro úplnost zdejší soud odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 11. 2009, č. j. 2 As 17/2009-60, dle něhož „*smyslem tohoto ustanovení (tj. § 82 odst. 4 správního řádu – pozn. zdejšího soudu) je nepochybně zefektivnění správního řízení a je bezesporu případné u řízení zahajovaných na návrh, tedy řízeních o žádosti. V nich je koncentrace řízení plně na místě; je totiž v zájmu žadatele, aby shromáždil a správnímu orgánu předložil všechny potřebné doklady. Nemožnost přinášet nová tvrzení a návrhy důkazů v odvolání je tak jen důsledkem žadatelovy nečinnosti a nedostatečného poskytování součinnosti správnímu orgánu prvního stupně“.* Obdobně lze poukázat i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 11. 2016, č.j. 5 Azs 115/2016-34.

27. Pokud tedy žalobce prvostupňovému orgánu dostatečnou součinnost neposkytl, ačkoliv takovou možnost měl a součinnost byla v jeho zájmu, je současná situace důsledkem pouze jeho nečinnosti; správní orgány při zjišťování skutkového stavu nepochybily, neboť musely vycházet z podkladů, které měly k dispozici. Postup žalovaného soud proto neshledává přepjatě formalistickým. Předmětem sporu nebyla skutečnost, zda žalobce byl nemocen, nýbrž skutečnost, že včas tento důvod neprokázal v prvostupňovém řízení.
28. Na základě shora uvedeného soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
29. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl plný úspěch žalovaný, avšak žalovanému v řízení žádné náklady nad rámec jeho běžných činností nevznikly. Soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.
30. Ustanovenému zástupci soud přiznal odměnu zahrnující 2 úkony právní pomoci (příprava a převzetí věci, účast u jednání dne 18. 5. 2021), včetně režijní paušální částky za 2 úkony právní služby ve výši 2 x 300 Kč, tj. 6 800 Kč. Vzhledem k tomu, že zástupce žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty, odměna za zastoupení se zvyšuje o 21 %, tedy o 1 428 Kč. Celkem tak odměna činí 8 228 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 18. května 2021

JUDr. Jan Ryba, v. r.
předseda senátu

